

OBJAŚNIENIA
DO ZBIORCZEJ DEKLARACJI W SPRAWIE PODATKU OD CZYNNOŚCI
CYWILNOPRAWNYCH (PCC-4)

Objaśnienia dotyczą wzoru zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC-4) określonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie wzoru zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. poz. 1069).

OBJAŚNIENIA OGÓLNE

Zgodnie z art.10 ust. 1a ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1150, z późn. zm.) wprowadzonym ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym (Dz. U. poz. 2244) podatnicy mogą złożyć za dany miesiąc zbiorczą deklarację w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych, pod warunkiem, że dokonali w danym miesiącu co najmniej trzech czynności cywilnoprawnych obejmujących umowę pożyczki lub umowę sprzedaży rzeczy ruchomych lub praw majątkowych, a ostatnia z tych czynności zostanie dokonana przed upływem 14 dni od dnia dokonania pierwszej z nich.

1. Warunki, które musi spełnić podatnik, aby mógł złożyć deklarację

Przepis art. 10 ust. 1a powyższej ustawy odnosi się do składania zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych i rozliczania podatku za dany miesiąc kalendarzowy i dotyczy wyłącznie umów sprzedaży rzeczy ruchomych i praw majątkowych oraz umów pożyczki. Oznacza to, że podatnik może złożyć zbiorczą deklarację, gdy zostaną zawarte w danym miesiącu kalendarzowym co najmniej 3 umowy sprzedaży rzeczy ruchomych lub praw majątkowych lub pożyczki, przy czym bez znaczenia jest czy są to wyłącznie 3 umowy sprzedaży, 3 umowy pożyczki, czy też umowy sprzedaży i pożyczki łącznie w liczbie co najmniej 3, przy czym trzecia z nich musi być zawarta w okresie 14 dni od dnia zawarcia pierwszej umowy. Każda następcza umowa pożyczki lub sprzedaży zawarta po tym okresie skutkuje rozliczeniem jej według zasad wskazanych w tym przepisie.

Przykłady:

W przypadku:

- zawarcia pierwszej umowy na początku miesiąca, a kolejnych dwóch - w drugiej połowie tego miesiąca, podatnik nie spełnia warunków do złożenia zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych,
- zawarcia na początku miesiąca trzech umów w okresie 14 dni od dnia zawarcia pierwszej z nich, a następnie pod koniec miesiąca kolejnych umów, podatnik jest uprawniony do złożenia jednej zbiorczej deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych.

2. Termin składani zbiorczej deklaracji

Podatnicy spełniający powyższe warunki, którzy chcą rozliczać podatek zbiorczo mają obowiązek obliczyć i złożyć zbiorczą deklarację oraz zapłacić podatek w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Wzór zbiorczej deklaracji ułatwi podatnikom podatku od czynności cywilnoprawnych rozliczanie podatku.

Uwaga!

Przepisy dotyczące możliwości składania zbiorczej deklaracji wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r. i mają zastosowanie do czynności cywilnoprawnych dokonanych od tej daty. Tym samym pierwsza zbiorcza deklaracja w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych zostanie złożona w terminie do 7 sierpnia 2019 r.

3. Załączniki do deklaracji

Załącznik PCC-4/A (Informacja o pozostałych podatnikach) lub kolejne załączniki należy wypełnić i złożyć, gdy po stronie nabywcy występuje więcej niż jeden podmiot. W takim przypadku, każdy z nabywców jest podatnikiem solidarnie zobowiązanym do zapłaty podatku. Na każdym z nich ciąży więc obowiązek złożenia deklaracji, przy czym jeden z nich składa deklarację PCC-4, a pozostali załączniki PCC-4/A.

Załącznik PCC-4/B (Informacja o wysokości podatku należnego poszczególnym gminom) wypełnia i składa podatnik razem z deklaracją PCC-4, wyłącznie wtedy gdy:

- podatnik nie ma siedziby ani miejsca zamieszkania na terytorium RP albo
- podatnik w miesiącu, za który składana jest zbiorcza deklaracja zmienił na terytorium RP miejsce zamieszkania lub siedzibę, co spowodowało w konsekwencji zmianę gminy będącej beneficjentem wpływów z podatku.

OBJAŚNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Poz. 1. Identyfikator podatkowy

W poz. 1 należy podać identyfikator podatkowy podatnika składającego deklarację.

Poz. 4. i 5. Miesiąc i rok, za który składana jest zbiorcza deklaracja PCC-4

W poz. 4 i 5 należy podać miesiąc i rok, za który składana jest deklaracja, przy czym pierwsza deklaracja zostanie złożona za lipiec 2019 r.

Część A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA DEKLARACJI

Poz. 6. Urząd skarbowy, do którego jest adresowana deklaracja

W poz. 6 wpisuje się urząd skarbowy, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych wykonuje swoje zadania, tj. urząd ustalony zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych według następujących kryteriów:

- **od przeniesienia własności rzeczy ruchomych lub praw majątkowych, innych niż wymienione w pkt 1 (prawa majątkowe niezwiązane z nieruchomościami)** – naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podatnika,
- **od przeniesienia własności rzeczy ruchomych lub praw majątkowych, innych niż wymienione w pkt 1 (prawa majątkowe niezwiązane z nieruchomościami), w przypadku gdy obowiązek zapłaty ciąży solidarnie na kilku podmiotach** – naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę jednego z tych podmiotów.

Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej organu podatkowego według wyżej wskazanych kryteriów zastosowanie znajdzie zasada wynikająca z art. 12 ust. 2 ustawy w świetle, której organem podatkowym będzie Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

Zasada powyższa będzie miała zastosowanie do przypadków, gdy podatnik nie ma siedziby ani miejsca zamieszkania na terytorium RP, a więc, gdy tylko zbywca ma miejsce zamieszkania na terytorium RP, albo gdy żadna ze stron nie ma siedziby ani miejsca zamieszkania na terytorium RP (w poz. 6 należy wskazać ten Urząd).

Deklarację można złożyć bezpośrednio we właściwym urzędzie skarbowym lub za pośrednictwem centrum obsługi, o którym mowa w art. 29 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r.

o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, z późn. zm.) albo nadać (złożyć, wysłać) w sposób przewidziany w art. 12 § 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.), m.in. w formie dokumentu elektronicznego.

Część B. DANE PODATNIKA

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Poz. 8. Podmiot składający deklarację (zaznaczyć właściwy kwadrat)

W poz. 8 należy zaznaczyć właściwy kwadrat w zależności od kategorii podatnika. Jeśli po stronie podatnika (nabywcy) występuje:

- więcej niż jeden podmiot należy zaznaczyć kwadrat 1, podmiot zobowiązany solidarnie do zapłaty podatku,
- jeden podmiot należy zaznaczyć kwadrat 2.

Poz. 9. Rodzaj podatnika (zaznaczyć właściwy kwadrat)

W poz. 9 należy zaznaczyć właściwy kwadrat w zależności od tego czy podatnik jest osobą niebędącą osobą fizyczną (kwadrat 1), czy też osobą fizyczną (kwadrat 2).

Poz. 10. Nazwa pełna/Nazwisko, pierwsze imię, data urodzenia.

W poz. 10 w zależności od rodzaju podatnika należy wpisać:

- w przypadku podatnika niebędącego osobą fizyczną – pełną nazwę,
- w przypadku osoby fizycznej – nazwisko, pierwsze imię oraz datę urodzenia.

Poz. 11. Nazwa skrócona/Imię ojca, imię matki

W poz. 11 podobnie jak w poz. 10 w zależności od rodzaju podatnika należy podać skróconą nazwę w przypadku podmiotu niebędącego osobą prawną albo imię ojca i matki – w przypadku osób fizycznych.

B.2. ADRES SIEDZIBY/ AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA

W części tej należy podać adres siedziby albo aktualny adres zamieszkania podatnika na dzień złożenia deklaracji.

Uwaga:

Jednakże należy mieć na względzie przepis art. 18 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, w świetle, którego jeżeli w trakcie roku podatkowego lub określonego w odrębnych przepisach innego okresu rozliczeniowego nastąpi zdarzenie powodujące zmianę właściwości miejscowej organu podatkowego, organem podatkowym właściwym miejscowo za ten okres rozliczeniowy pozostaje ten organ podatkowy, który był właściwy w pierwszym dniu roku podatkowego lub okresu rozliczeniowego.

Na podstawie art. 10 ust. 1a ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych okresem rozliczeniowym w przypadku zbiorczej deklaracji PCC-4 jest okres miesiąca. Oznacza to, że jeżeli podatnik zmieni siedzibę lub miejsce zamieszkania w okresie miesiąca, za który składana jest deklaracja powinien wskazać siedzibę lub adres zamieszkania właściwy w pierwszym dniu miesiąca, za który jest składana deklaracja.

CZĘŚĆ C. PRZEDMIOT OPODATKOWANIA I DANE O CZYNNOŚCIACH CYWILNOPRAWNYCH

Zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych podatkowi podlegają czynności cywilnoprawne, których przedmiotem są:

- rzeczy znajdujące się na terytorium RP lub prawa majątkowe wykonywane na terytorium RP,
- rzeczy znajdujące się za granicą lub prawa majątkowe wykonywane za granicą, w przypadku gdy nabywca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium RP i czynność została dokonana na terytorium RP.

Poz. 21. Przedmiot opodatkowania (zaznaczyć właściwe kwadraty)

W pozycji tej należy zaznaczyć właściwe kwadraty odnośnie do przedmiotu opodatkowania, jeśli jest to umowa należy zaznaczyć kwadrat 1-umowa, jeśli natomiast przedmiotem jest zmiana umowy - 2. Mając na względzie, że deklaracja dotyczy wszystkich czynności (umów sprzedaży rzeczy ruchomych i umów pożyczki) dokonanych w danym miesiącu, mogą wystąpić przypadki, że przedmiotem opodatkowania będą umowy, ale także zmiany umów, tym samym dopuszczalne jest zaznaczenie dwóch kwadratów.

Poz. 22. Miejsce położenia rzeczy lub miejsce wykonywania prawa majątkowego (zaznaczyć właściwe kwadraty)

W poz. 22 należy zaznaczyć właściwy kwadrat:

- jeżeli rzeczy położone są na terytorium RP lub prawa majątkowe wykonywane są na terytorium RP należy zaznaczyć kwadrat 1,
- jeżeli rzeczy położone są poza terytorium RP lub prawa majątkowe wykonywane poza terytorium RP należy zaznaczyć kwadrat 2.

Specyfika zbiorczej deklaracji polegająca na objęciu nią wszystkich czynności (umów sprzedaży rzeczy ruchomych i umów pożyczki) dokonanych przez podatnika w ciągu miesiąca powoduje, że rzeczy ruchome będące przedmiotem czynności mogą odpowiednio położone na terytorium i poza nim, podobnie prawa majątkowe – wykonywane na terytorium RP i poza nim. Z tych względów dopuszczalne jest zaznaczenie dwóch kwadratów.

Poz. 23. Miejsce dokonania czynności cywilnoprawnych (zaznaczyć właściwe kwadraty)

W poz. 23 należy zaznaczyć miejsce dokonania czynności cywilnoprawnych, w przypadku, gdy:

- czynności zostały dokonane na terytorium RP należy zaznaczyć kwadrat 1,
- czynności zostały dokonane poza terytorium RP należy zaznaczyć kwadrat 2.

Specyfika zbiorczej deklaracji polegająca na objęciu nią wszystkich czynności (umów sprzedaży rzeczy ruchomych i umów pożyczki) dokonanych przez podatnika w ciągu miesiąca powoduje, że część czynności może być dokonanych na terytorium, zaś pozostała poza nim. Stąd możliwość zaznaczenia dwóch kwadratów.

Poz. 24. Dni dokonania poszczególnych czynności cywilnoprawnych oraz zwięzłe określenie ich treści i przedmiotu.

W poz. 24 należy wyszczególnić wszystkie czynności cywilnoprawne obejmujące umowę sprzedaży rzeczy ruchomych i praw majątkowych oraz umowę pożyczki objęte deklaracją, podając daty ich dokonania, rodzaj czynności, zwięzłe określenie ich treści oraz przedmiotu (np. 1.07.19 r. umowa sprzedaży wierzytelności o wartości ..... zł.)

CZĘŚĆ D. OBLICZENIE NALEŻNEGO PODATKU OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH

Poz. 25. Liczba czynności cywilnoprawnych

W poz. 25 należy podać liczbę umów sprzedaży rzeczy ruchomych.

Poz. 26. Podstawa opodatkowania (po zaokrągleniu do pełnych zł)

W poz. 26 należy podać podstawę opodatkowania rozumianą, jako sumę podstaw opodatkowania poszczególnych umów sprzedaży rzeczy ruchomych zgodnie z art. 6 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych, zaokrąglonych zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych przy umowie sprzedaży podstawę opodatkowania stanowi wartość rynkowa, w przedmiotowym przypadku rzeczy ruchomej, którą określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich miejsca położenia, stanu i stopnia zużycia, oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju, z dnia dokonania tej czynności, bez odliczania długów i ciężarów

W przypadku każdej umowy sprzedaży objętej deklaracją podstawa opodatkowania powinna zostać określona przez podatnika przy uwzględnieniu powyższych zasad. Sumę tak określonych podstaw należy podać w poz. 26.

Poz. 27. Obliczony należny podatek od czynności cywilnoprawnych (po zaokrągleniu do pełnych zł)

W poz. 27 należy podać kwotę obliczonego podatku stanowiącą sumę kwot podatku obliczonego od poszczególnych umów sprzedaży rzeczy ruchomych objętych deklaracją.

Poz. 28. Liczba czynności cywilnoprawnych

W poz. 28 należy podać liczbę umów sprzedaży praw majątkowych.

Poz. 29 i 30. Podstawa opodatkowania (po zaokrągleniu do pełnych zł) i obliczony należny podatek od czynności cywilnoprawnych

W poz. 29 i 30 należy podać odpowiednio podstawę opodatkowania określoną w analogiczny sposób, jak w poz. 26 i kwotę obliczonego podatku – jak w poz. 27.

Poz. 31. Liczba czynności cywilnoprawnych

W poz. 31 należy podać liczbę umów pożyczki.

Poz. 32. Podstawa opodatkowania (po zaokrągleniu do pełnych złotych)

W poz. 32 należy podać podstawę opodatkowania rozumianą, jako sumę podstaw opodatkowania poszczególnych umów pożyczek zgodnie z art. 6 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych, zaokrąglonych zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych podstawę opodatkowania przy umowie pożyczki stanowi kwota lub wartość pożyczki, a w przypadku umowy określającej, że wypłata środków pieniężnych nastąpi niejednokrotnie ich suma nie jest znana w chwili zawarcia umowy – kwota każdorazowej wypłaty środków pieniężnych.

Poz. 33. Obliczony należny podatek od czynności cywilnoprawnych (po zaokrągleniu do pełnych zł)

W poz. 33 należy podać kwotę obliczonego podatku stanowiącą sumę kwot podatku obliczonego od poszczególnych umów pożyczki objętych deklaracją.

Poz. 34. Należny podatek do zapłaty (należy wpisać sumę kwot z kol. e)

W poz. 34 należy wpisać kwotę należnego podatku do zapłaty stanowiącą sumę kwot obliczonego w kol. e podatku od poszczególnych czynności cywilnoprawnych.

CZĘŚĆ E. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Poz. 35. Liczba dołączonych załączników PCC-4/A

W poz. 35 rubrykę należy wypełnić i podać liczbę załączników, w przypadku gdy po stronie nabywcy występuje więcej niż jeden podmiot, gdyż w takim przypadku wszystkie podmioty występujące po stronie nabywcy są podatnikami solidarnie zobowiązanymi do zapłaty podatku, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Poz. 36. Liczba dołączonych załączników PCC-4/B

W poz. 36 rubrykę należy wypełnić i podać liczbę załączników w przypadku, gdy:

- przedmiotem czynności są rzeczy ruchome położone na terytorium RP lub prawa majątkowe wykonywane na terytorium RP, a podatnik (nabywca) nie ma siedziby ani miejsca zamieszkania na terytorium RP,
- w miesiącu za który jest składana deklaracja podatnik zmienił siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium RP (gminę).

CZĘŚĆ F. PODPIS PODATNIKA ALBO OSÓ REPREZENTUJĄCYCH PODATNIKA

Ta część jest przeznaczona do podania daty (poz. 37) i podpisu podatnika (poz. 38) albo daty oraz imienia (imion) i nazwiska (nazwisk) osób reprezentujących podatnika i ich podpisów (poz. 39 - poz. 46).

